GAZET'A TRANSILVANIEI.

„Gazet'a" ese de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2 1/2 galbini mon. sunatória.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare.

Nr. 79. BRASIOVU, 21|9 Octobre 1877.

Resbelulu.

Brasiovu, in 20 Octobre n.

Victoria stralucita sub Kars. Foi'a s'a schimbatu definitivu in favorulu armeloru chrestine. Inceputulu s'a facutu in Asi'a. Armat'a lui Mukhtar-pasi'a este nimicita si parte mare luata prisoniera. Trei divisiuni turcesci au fostu silite se intinda armele cu siese pasi, dupa unele telegrame, cu siepte, si cu 32 tunuri. Invingerea a fostu dér' completa. Ataculu generalu alu russiloru contra positiuniloru lui Mukhtar s'a inceputu in 15 l. c. La amédiu au luatu russii muntele Avliar, chiai'a positiuniloru turcesci si au spartu prin acést'a centrulu turcescu. O parte din ostirea lui Mukhtar s'a retrasu cu acest'a in fortarétí'a Kars, ér' cele trei divisiuni din flanculu dreptu au fostu batute si silite a capitulá.

Se póte dice ca turcii nu mai au armata in Asi'a, ca-ci restulu care s'a scapatu in Kars este inchisu si incungiuratu acolo. Russii potu se inainteze acuma spre Erzerum fora cá se intimpine vreo pedeca, ca-ci turcii nu mai au cu ce se le contrasté. Victori'a acést'a va avé urmari, cari astadi inca nu se potu prevedé. Tiarulu tuturoru Russieloru a insciintiatu indata pe aliatulu seu imperatulu Vilhelm prin telegrafu despre acestu decisivu succesu alu armatei sale. Desastrulu turciloru coincide cu denumirea lui Mukhtar-pasi'a de „Ghazi" (victoriosulu). Sultanulu, care pana acuma portá numai singuru acestu titlu, l'a conferitu si belliduciloru sei Mukhtar si Osman-pasi'a. Numirea acést'a a lui Mukhtar de „Ghazi" a fostu inse ominósa pentru elu, ca-ci de atunci totu reu i-a mersu, pana ce in fine 'si vediù mai tóta óstea nimicita. Titlulu de „Ghazi" da o deosebita santiania aceluia, ce'lu pórta si póte ca sultanulu a speratu, ca dandulu celoru doi comandanti, va face cá ostirile loru se fia si mai multu entusiasmate pentru invingerea semi-lunei. Dér' n'a ajutatu nimicu.

Acuma va veni rondulu la Osman-pasi'a. Invingerea dela Kars a fostu publicata in modu ceremonialu armatei de Occidentu si a fostu salutata prin reinceperea bombardamentului contra Plevnei in 17 l. c. pe tóta line'a. Armat'a lui Ghazi Osman-Nuri-pasi'a se afla dupa tóte scirile primite intr'o positiune desperata si nu va poté resiste indelungu armateloru romano-russe. Se anuntia, ca turcii au scosu tunurile din redut'a cea mare, pe care ei o numescu „Osman", si de care s'au apropiatu romanii pana la 30 pasi; se vorbesce multu si de aceea, ca turcii ar' fi subminatu redut'a voindu se-o faca se sara in aeru candu va fi atacata de romani. Credemu ca romanii se voru fi prevediutu si pentr'unu asemenea casu, — voru subminá si ei. Póte ca turcii inca se temu de asia cevasi si pentru aceea se pregatescu de a parasi fortulu. In curundu vomu avé sciri si despre actiunea decisiva in Bulgari'a. Fia ca se aiba totu resultatulu acelu stralucitu cá cea din Asi'a.

Telegramele marelui duce:

Gorni-Studen, 3/15 Octobre. La 1/13 Oct. 1000 basi-buzuci calari si pedestrii atacara Moren'a aprópe de Elen'a. 4 companii din regimentulu lui Sewsky, 2 escadróne de dragoni ii pusera intr'o mare disordine, si cu o perdere considerabila inimiculu lasà multi morti pe campulu de resbelu. Dintre russi fura 4 raniti din regimentulu Sewsky. Din partea Rusciucului turcii continua a concentrá fortiele loru. Nimicu nou din alte parti ale teatrului de resbelu.

Gorni-Studen, 3/15 Oct. (Anterióra victoriei dela Kars.) Turcii au trecutu Lomulu la Ciflik, cu patru colóne de infanteria, pentru a recunósce positiunile russesci. Intempinati de focula ante-gardeloru nóstre, s'a retrasu. Unu detasiamentu tramisu in contr'a loru sub generalulu Kossici nu i-a mai gasitu. Casacii s'au marginitu a respinge anteposturile turcesci dincolo de Lomu. — Nimicu nou in celelalte puncte.

Gorni-Studen, 4/16 Oct. Stralucita victoria sub Kars. Armat'a lui Mukhtar-pasi'a a fostu pusa pe fuga si a fostu taiata dela Kars.

Gorni-Studen, 5/17 Octobre. (Amenunte despre victori'a dela Kars.) O parte din armat'a lui Muktar-pasi'a a fostu batuta si risipita. S'au luatu mai multe mii de prisonieri si patru tunuri. Cealalta parte a armatei lui Muktar, compusa din trei divisiuni si 42 tunuri, a fostu incongiurata, dupa ce suferise perderi enormé, si s'a predatu cá prisoniera la 3/15 Octobre impreuna cu siese pasi. Muktar-pasi'a a fugitu in Kars.

De pe campulu de resbelu.

(Corespondintia particulara a „Gaz. Transilvaniei".)

Din faci'a Plevnei 12 Octobre c. n.

. . . De cateva dile ploua mereu si cá se nu ni se urasca mai ninge si cate odata. Astu-feliu o di si o nópte ne-a ninsu mereu, incatu zapad'a erá aprópe de o palma si umedial'a ne-a patrunsu pana la óse. Déca acést'a vreme va mai durá multu apoi ne va merge reu. Dér' turciloru cu nimicu nu le merge mai bine, dincontra ei sunt in mai rele conditiuni decatu noi, adeca ei mai suferu si de lips'a de mancare si de imbracaminte, dupa informatiunile ce le avemu dela soldati turci cari deserteza mereu atatu la noi catu si la russi.

Desertori turci dicu, ca tóta armat'a lui Osman se intretiene numai cu pane, capatandu fia-care omu numai cate 1/2 pane pe di si numai ranitiloru, cari sunt destulu de numerosi, li se da la cate 2 dile carne. Atatu ranitii catu si multimea de bolnavi sunt o mare belea pe capulu bietului Osman, ca-ci nu-i póte evacuá din caus'a nesigurantiei sioselei Sofi'a, trebuindu-i pentru fiacare transportu, care l'ar' face, trupe numerόse cá escorta.

Din caus'a timpului sunt intrerupte tóte óperatiunile, cari inse credu, ca voru incepe indata, ce timpulu se va indreptá avendu totulu preparatu.

Eri la órele 12 din di M. S. Domnitoriulu inspectá transieurile fora de a tiené contu de marele noroiu, care face comunicatiunea apróp̌e impossibila si de glóntiele, cari siuerau giuru impregiuru. Mari'a S'a inspectá cu deameruntulu bateri'a cea mare din faci'a redutei turcesci construita din nou pentru a bate fortulu Bucovei si lagarulu retransiatu (intaritu) de acolo. Acést'a bateria fiindu situata in faci'a fortului turcescu la o departare de 900 metre, prin urmare in batai'a pusciloru inimice, Mari'a S'a desconsidera pericolulu, la care erá espusu inspectandu-o. Cu acést'a ocasiune M. S'a ordoná a se trage vre-o cateva obuse asupra fortului si remase incantatu de efectulu produsu. Domnitoriulu adressá fiecarui soldatu cuvinte de consolare si incuragiare, interessanduse totodata multu de hran'a, imbracamintea si starea sanetatii loru, si ordonandu a se face bordee. Dupa acést'a Mari'a S'a se duse la ambulantia spre a visitá bolnavii, cari din caus'a timpului reu sunt destulu de numerosi.

Russiloru le-au sositu numerόse ranforturi (ajutórie), incatu speramu, ca in curundu vomu poté reluá ataculu pe tóta line'a.

Dela cuartirulu generalu din Gorni-Studen (12 Oct.) i se scrie „Romanului" urmatóriele:

Este fórte greu a aretá adeverat'a situatiune acumu, pentru-ca tóte miscarile de trupe sunt secrete si oficiarii russi au devenitu fórte reservati in comunicatiunile loru. Corespondintiloru li s'a interdisu de a mai visitá positiunile la Plevn'a. Divisiunile I-a si III-a din garda si I-a divisiune de cavaleria au fostu tramise la Plevn'a, impreuna cu alte trupe. Intentiunea este de a face din Plevn'a unu altu Metz. Credu ca nu se voru atacá tóte positiunile dela Plevn'a; se va cautá numai a luá marea reduta de lenga Griviti'a, ceea ce nu va presintá mari dificultati. Siantiurile romaniloru sunt acumu apropiate pana la 30 pasi. Antaiulu dragomanu russescu la Constantinopolu, Macjcoff, care a fostu la Plevn'a, — nu scimu inca cu ce missiune — a raportatu, ca turcii n'au decatu puçine provisiuni. Numai o livra de pane de omu se dà pe di. Elu mai spune, ca trupele sunt bine imbracate, dér' slabite; ca sunt multi bolnavi si mare nemultiamire domnesce printre soldati. Transporturile cu munitiuni au fostu oprite in mai multe ronduri de a intrá in Plevn'a. Cuartirulu generalu alu imperatului se va mutá la Sistovu, celu multu peste o septemana; dér' nu se scie déca si cuartirulu marelui duce Nicolae se va mutá la Sistovu, ori la Poradim; este inse siguru ca nici unulu nu va remane aici. Tiarevici a facutu o demonstratiune de cavaleria in contra liniei Solenikului, unu riuletiu despre resaritu de Lom. Armat'a s'a a ocupatu si acésta linia. Armat'a lui Mehemet-Ali a disparutu. La cuartirulu generalu domnesce mare multiamire pentru inlocuirea lui Mehemet-Ali cu Suleiman-pasi'a. La Sipc'a situatiunea a remasu aceiasi, afara numai ca russii au mai ocupatu pasulu Hain-kioi. Drumurile sunt in fórte rea stare. Transporturile de provisiuni si munitiuni se facu fórte greu. Dunarea e crescuta si cresce mereu, dér' podulu functionéza, de si cu greutate. Drumurile de fer Zimnicea-Fratesci si Benderu-Galati voru fi gat'a in Decembre. Situatiunea nenorocitiloru refugiati de peste Balcani este deplorabila. Mi s'afirma ca moru 50—70 pe fia-ce di. In giurulu Sistovului, s'au facutu noue intariri si se voru mai face. Intre acestu orasiu si monastirea Sistovu, s'au asiedíatu cate-va baterii si s'au construitu si siantiuri pentru tiraliori.

Revist'a politica.

Brasiovu, in 19 Octobre n.

Opositiunea natiunala din Austri'a incepe a dá noue semne de viétia. In tóta tacerea s'a esecutatu in sinulu natiunei boeme unu actu de mare gravitate politica, care póte servi de esemplu tuturoru popóreloru din acestu imperiu, actulu de impacare si de uniune intre cele doue partide cehice, cari pana mai eri alaltaeri se combateau un'a pe alt'a cu mare inversiunare, adeca intre partid'a asianumita a cehiloru betrani (a passivistiloru) si a cehiloru teneri (a activistiloru.) Este mare numerulu aceloru'a chiaru din mediuloculu passivistiloru boemi, cari dicu si sustienu, ca sub impregiurarile de faci'a ar' fi póte mai consultu pentru cehi cá se parasésca terenulu resistentiei passive si se intre in senatulu imperialu, ca-ci prin acést'a ar' poté se marésca contingentulu opositiunei din senatu cu 38 voturi si ar' esercitá o mare influintia asupr'a desvoltarii ulterióre a lucruriloru. Pe asta cale, credu ei, ar' poté ajunge opositiunea multu mai iute la tient'a ce o urmaresce.

Dupa o relatiune a lui „Deutsche Ztg." din Vien'a intre acei multi celu mai neobositu agitatoru pentru intrarea in senatu ar' fi acuma fostulu ministru Jireczek, ca-ci elu ar' fi de parere ca tocmai, candu se tratéza despre pactulu dualisticu cu Ungari'a pe alti 10 ani, boemii ar' trebui se apese prin participarea loru la desbateri in cumpen'a parlamentaria si se nu lase cá pactulu se se faca cá si in 1867 fora de ei. Argumentatiunile lui Jireczek se fi facutu o impressiune mare asupr'a conducatoriloru boemi si se fi provocatu in sinulu loru discussiuni seriόse asupr'a intrarei in actiune parlamentaria a opositiunei cehe. Siefulu partidei, Dr. Rieger, se fi conferitu in privinti'a acést'a in Vien'a cu mai multi deputati opositiunali. In curundu vomu vedé déca este ceva adeveru in acést'a relatiune séu ca este numai espressiunea unei dorintie a nemtiloru decembristi. Numai fórte grave momente ar' poté se indemne pe cehi

a parasi politic'a resistentiei passive fora de a fi primitu mai inainte nici cea mai mica garantia, ca pretensiunile loru de dreptu voru fi considerate. Intrarea in senatu a deputatiloru boemi ar' fi inse la tóta intemplarea de cea mai mare insemnatate pentru desvoltarea ulterióra a lucruriloru in laintrulu monarchiei nóstre.

Acei'a, cari au crediutu, ca cu fusiunea partideloru maghiare si cu venirea guvernului Tisza se voru poté delaturá calamitatile financiarie, de care sufere Ungari'a, au fostu in mare erróre. Cris'a financiara arde sub spuza. „N'avemu creditu in tierile esterne“, esclama „Pesti Napló“, intristatu asupra fiascului, ce l'a facutu guvernulu ungurescu cu imprumutulu-renta de auru. Din sum'a de 80 milióne, care erá se fia acoperita prin subscriptiune nici jumetate nu s'a subsemnatu. In Ungari'a s'au subscrisu abia 11 milióne, magnatii nu au participatu mai de locu. N'avemu dér' bani nici in tiéra. Austri'a a participatu numai cu 8 milióne. Vien'a, dice „P. N.“, a subscrisu in adinsu asia puçinu, cá se nu lase a se intari Ungari'a. Germani'a n'a subscrisu mai multu de 15 milióne. La acést'a au contribuitu nu atatu momente economice catu politice, scriu foile. Londr'a, dice „Pester Journal“, pentru aceea nu a subsemnatu mai nimicu, fiindu-ca considera pe Ungari'a numai cá parte a Austriei russofile, ér' Franci'a n'are bani pentru Ungari'a, ii pastréza pentru resbelulu viitoriu, ce'lu va avé cu Germani'a.

Cu acestu imprumutu de 80 milióne erá se se acopere o parte din deficitulu anului trecutu si dificitulu anului curentu, ér' cu restulu erá se se rescumpere o parte din bonurile de tesauru a caror'a scadentia este la 1 Decembre 1878 (pentru prim'a emissiune de 76 $^1/_2$ milióne) si la 1 Aug. 1879 (pentru a dou'a emissiune de 76 $^1/_2$ milióne.) Se dice ca cas'a Rothschild de aceea s'a pusu si de astadata in capulu consortiului care a contractatu imprumutulu-renta, fiindu-că este ingrigiata pentru replatirea imprumutului acestui'a de 153 milióne, (rescumperarea bonuriloru de tesauru.) Este fórte remarcabilu ca cu tóta participarea casei Rotschild nu a potutu reusi noulu imprumutu-renta de auru alu Ungariei. Inzedaru se mangaie „Pesti Napló“ cu aceea ca nici alte state nu capata imprumuturi in timpuri cá aceste belicóse, ca-ci fiasculu ce l'a facutu primulu imprumutu-renta ungaru este unu testimoniu viiu, ca lumea nu are incredere in administratiunea financeloru nóstre. Este fatalu acestu tristu resultatu alu subscriptiuniloru tocmai in ajunulu pertractariloru pentru impacarea dualistica.

Deputatiunea regnicolara austriaca a constatatu intr'o siedintia din dilele trecute ca negotiatiunile de impacare intre Ungari'a si Austri'a nu au avutu pana acuma nici unu resultatu. Façia cu acestu tristu adeveru au inceputu unele diuarie maghiare se amenintie din nou cu uniunea personala, cu care inse nu mai sparia pe nimeni cu atatu mai puçinu pe nemtii din senatulu imperialu, cari au declaratu ca ar' fi buni bucurosi se iésa odata dintr'o uniune reala, cari le impune numai greutati (70 %) si prea puçine folóse.

Inca totu se mai vorbesce prin diuarie despre calatori'a presiedintelui camerei italiane Francesco de Crispi, care a petrecutu catuva timpu si in Vien'a, unde a fostu primitu cu distinctiune, inse nu atatu de solemnelu cá in Berlinu. Se dice, ca d. Crispi va calatori si la Budapest'a si Bucuresci.

Resultatulu alegeriloru in Franci'a a scapatu si pe Itali'a si pe Germani'a de o mare grigia. Ambele aceste state aveau temeri fundate, ca reusindu cumva clericalii la alegeri, Franci'a aliata cu catholicii malcontenti le va declará resbelu. Acuma inse se potu linisci. Invingerea republicaniloru garantéza inca pe unu timpu óre-care pacea. Pana acuma inse acést'a invingere nu a produsu nici o schimbare in guvernulu Franciei. Ministrii reactiunari inca se afla in posturile loru si se dice. ca nu au de gandu a'si dá dimissiunea. Déca nu 'si-o dau de buna voia, 'si-o voru da-o de sila.

Relativu la complotulu ungaro-secuio-turcescu circula prin foile din Romani'a o „proclamatiune catra maghiari“, pe care o reproducemu sub tóta reserv'a:

„Maghiari!

„Or'a suprema a actiunii a sunatu. Acumu ori nici odata!

„Dela resaritu pana la apusu, dela miédia-nópte pana la média-di, dela Carpati pana la Marea adriatica si pretutindeni, unde bate o anima maghiara, ascultati apelulu nostru.

„In numele lui Dumnedieu si alu patriei, in numele fratietatii, ce amu legatu cu gloriós'a si eroic'a natiune turcésca, care se lupta pentru esistinti'a ei; in numele santieniei nationale, ve conjuramu se alergati la arme! La arme, cetatiani maghiari!

„La arme! Acestu apelu resuna de septemani, de luni chiaru, in tóte intrunirile nóstre din tiéra. Acestu apelu strabate patri'a nóstra dela unu coltiu la altulu. Acestu apelu resuna de pe tóte busele si strabate in tóte animele, cari simtu ungouresce. La arme! striga femei'a catra barbatulu seu, mirés'a catra mirele seu, mam'a catra fiiulu seu. La arme! gunguna si copilulu mititelu, si chiaru mutulu, déca ar' poté vorbi, asemenea ar' strigá: La arme!

„Natiunea 'si-a esprimatu vointi'a, dorinti'a si pretensiunea s'a. La arme, acumu, numai decatu si fara amanare! Natiunea 'si-a datu cuventulu de onóre turciloru inaintea lui Dumnedieu si a lumii, candu a strigatu se alergamu la arme. Acestu cuventu l'au auditu turcii; l'a auditu ceriulu si pamentulu! Toti astépta cu nerabdare, cá ungurii se'si implinésca promissiunea. La arme dér'!

„Noi amu convocatu intruniri publice in tóte satele si in tóte orasiele. Noi amu fostu cei d'antaiu, cari amu strigatu la arme, si poporulu, avendu incredere in noi, radimandu-se pe autoritatea nóstra, a pronunciatu insusi marele cuventu: La arme dér'!

„Fia dér' natiunea liniscita, ca nu in desiertu s'a incrediutu in noi, nu fora folosu a pronunciatu acelu mare cuventu: La arme!

„Noi amu ingrigitu, cá natiunea in ori-ce imprejurari, in façi'a ori-caroru calamitati, se'si póta impliní cuventulu.

„Noi amu luatu mesuri si amu pregatitu totulu·

„Noi suntemu gat'a! Noi amu ingrigitu, cá la ór'a data natiunea nu numai cu cuventulu se dica: la arme, ci in faptu se le si apuce.

„Candu amu chiamatu natiunea la arme, amu sciutu de mai nainte — si amu fostu pregatiti — ca nu potemu asteptá dela guvernu, cá elu se implinésca promissiunea natiunii; inse elu celu pucinu ii va stá in ajutoriu.

„Guvernulu nostru nu dispune de armata, de si intre limitele legiloru comune (dualiste) esercita óre-care influintia asupr'a ei, cu tóte astea n'are dreptu de a dispune de dens'a.

„Ce e dreptu, noi avemu honvedi si unu ministru de honvedi, inse elu e supusu ministrului comunu (din Vien'a) de resbelu, care e austriacu. Ministrulu de resbelu apoi e supusu mai marelui peste armat'a imperatului, care dispune de o potriva peste armat'a comuna si honvedi. Amu sciutu asemenea, ca acea potere care poruncesce armatei, nu e aliata cu turcii, ci cu russii, fora a mai cercetá déca a spusu ori nu acésta impregiurare in toastulu dela Casiovi'a. Prin urmare sciamu pe deplinu, ca armat'a, care sta sub poruncile Austriei, nu va esecutá nici odata marele nostru cuventu: „la arme“. Numai poporulu insusi póte dér' se implinésca promissiunea, ce amu datu-o turciloru, fratiloru aliati; si datori'a nóstra a tuturoru, cari am imbarbatatu natiunea, este se oferimu poporului midiulócele spre a-si poté implini promissiunea. Ne-amu implinitu cu scumpetate acésta a nóstra santa datoria.

„Nu ne sfiimu a spune, ca implinirea datoriei nóstre ar' poté se provóce pericole asupr'a nóstra, fiindu-ca amu cunoscutu de mai inainte consecintiele ce potu se resulte din acésta a nóstra dificile intreprindere, dér' preferimu temniti'a, mórtea si esiafodulu, decatu frangerea promissiunii date de poporulu maghiaru.

(Aici urméza o strofa dintr'o poesia a lui Petőfi.)

„Se nu mai asteptamu, ca-ci destulu amu asteptatu. Noroculu, ce l'au avutu pana acumu armele fratiloru nostrii, ne-au adormitu. Pe d'o parte e bine, ca n'amu alergatu pana acumu in ajutoriulu fratiloru nostrii turci, fiindu-ca cu chipulu acest'a le-amu lasatu ocasiunea de a dovedi lumii viteji'a loru de odenióra. Noroculu inse e schimbatiosu, si mai cu séma noroculu armeloru; chiar' leulu curagiosu inca póte fi invinsu prin turmele vulpiloru, ale tigriloru, ale ursiloru si ale maimutieloru; caus'a cea drépta inca nu rese totudéun'a biruitória.

„Privesce cumu se lupta acelu poporu, frate cu noi, in contr'a tiraniloru dela nordu, ce au navalitu asupr'a lui. Se lupta cu curagiu, insufletitu, admirabilu, nu cá unu omu, ci cá unu semi-dieu; se bate in contr'a iadului intregu. Si noi privimu cu indiferintia, multiamindu-ne numai in a mangaiá pe fratii nostrii cu cuvinte seci, cá: tineti-ve, noi inca suntemu aici, noi suntemu aliatii vostrii.

„Nu numai noi, ci tiér'a intrégа dela unu capetu la altulu striga: „La arme!“ se alergamu in ajutoriulu fratiloru nostrii turci! Acesti frati ai nostrii sangera si dejá sunt sleiti, privindu cu duiosi'a si din departare dupa ajutoriulu nostru. Ei nu se batu numai pentru esistenti'a si libertatea loru, ci si pentru esistenti'a si libertatea nóstra. Si noi suntemu in pericolu: déca voru cadé ei, cademu si noi!

„Patri'a e in pericolu, cumu n'a mai fostu nici odata“, esclama in scrisórea s'a marele Kossuth. Si noi nu facemu nimicu? Ba dá! Noi vomu aretá, ca scimu se facemu. Trebuie se aretamu, ca nu suntemu palavragii, ca nu suntemu sperjuri.

„La arme!

„Dér' unde sunt ele?

„Aici sunt! Veniti! Luati-le!

„Astfeliu noi incunosciintiamu prin acést'a pe natiune maghiara, ca, nedispunendu de armat'a oficiale, n'am gasit alte midiulóce de-a poté alergá in ajutoriulu fratiloru nostr turci; si astfelu, in momentulu candu amu adressatu apelul nostru la arme, ne-amu otaritu a luá singurele mesuri pos sibile pentru realisarea dorintiei nóstre: ne-amu otaritu inrolá voluntari, pe cari, provediendu'i cu arme si munitiuni se'i tramitemu imediatu pe campulu de bataia. Prin urmar presentediese acel'a, care este unguru!

„Amu deschisu biurouri de inrolare in tóte partil orasiului (Pest'a). Pe casele, unde se afla aceste biurouri sunt arborate stindarte unguresci si turcesci, pe cari est cusutu capulu mortii. Adi falfaie aici, mane dincolo si poi mane in tóta tiér'a.

„Tinerii maghiari, din ori-care orasiu, din ori-car satu, sunt chiamati a se inrolá sub arme pentru ajutare fratiloru nostrii turci.

Aici asemenea urméza o poesia a lui Petőfi si apo apelulu se termina astfeliu:

„La arme! La arme! La arme!

Traiésca Ungari'a! Traiésca Turci'a!“

„Intre cei subsemnati sunt: Generalulu Klapka, Ernestinu Simonyi, Ignatz Helfy, Mauriciu Jokai, Isidoru Kaas Ludovicu Csernátonyi si Bél'a Lukács.“

Brasiovu, 6/18 Octobre. Dupa ploile cele reci si furtunóse dela inceputulu lunei urmara vreo cinci dile senine, de a séra inse ceriulu éra s'a intunecatu si ploa tocma pre candu agricultori ar' mai avé multu de lucru la campu. De altumentrea pretiurile cerealieloru in comparatiune cu cele din anulu trecutu si chiaru cu cele din primavéra in patri'a nóstra sunt multu mai scadiute, precumu se póte cunósce din listele piatiei, de care publicamu si noi pe col. din urma; merita inse ale compará cu cele ce esu in fói'a „Economulu“ dela Blasiu, culese din mai multe piatie ale Transilvaniei. De aceea nu potemu pricepe unele sciri de pre la Alb'a Iuli'a si Hunedór'a, pe unde unii se temu se nu urmedie fómete in primavéra. In vecin'a Romania cerealiele sunt si mai eftine; celu mai frumosu grau chil'a (adeca urca 8 galete de Ardealu in 64 cupe) se vende numai cu 80 de lei noi, din care s'ar' veni pe galéta in v. a. camu 4 fl. 20 cr., éra papusioiulu vechiu, bine uscatu chil'a cu 50 lei noi, celu nou numai cu 40 lei noi, prin urmare galét'a de Ardealu cu 2 fl. 40 cr. pana la 2 fl. 60 cr. v. a. Pentru armat'a Romaniei graulu nu se cumpara mai scumpu de catu celu multu cu 70 l. noi (franci) 1 chila. In aceeasi proportiune stau si celelalte pretiuri, cu tóte maiestriele speculantiloru pentru ca anulu a fostu din cei buni.

Bucuresci, 4/17 Octobre 1877.

Diaristii de aci o patira cu geografi'a precumu o patisera inainte cu cinci ani cativa deputati din diet'a Ungariei, candu cu ocasiunea intrigeloru asupr'a calei ferate din Transilvani'a disputá pe mórte, ca passulu Oituzu este invecinatu cu Brasiovulu, si nici-unulu nu 'si luà ostenél'a cá se apuce in mana o charta buna. Mai deunadi „Romanulu“ publicandu faim'a desiérta, ca rebelii unguri ar' fi avutu o lovire usióra cu ai nostri la Riulu-Vadului, adauge: „lenga Orsiov'a“, si nu vede pe charta séu macaru in dictionariulu topograficu alu nefericitului Frundiescu, ca Riulu-Vadului este unu satu si totu-odata unu pichetu de granitia, aprópe de Caneni, in districtulu Argesiu, Plaiulu Cozi'a, marginasiu cu Turnurosiu de catra Sibiiu, éra nu de catra Orsiov'a, de unde ar' fi potutu judecá usioru, ca erá curatu preste potintia, cá secuii si ori cati alti rebelli se tréca tocma pe lenga Sibiiu, pe la nasulu comandantelui generalu de acolo, care dispune de fortie considerabili, de aprópe unu corpu intregu. Inca si mai reu se blamara diariele nóstre cu latirea faimei dela Closiani. Cele de antaiu care adusera acea scire falsa, vorbiá mai antaiu de Clesiani (recte Cleja, in distr. Bacau din Moldov'a.) Vediendu acestu nume si sciindu, ca satele Cleja, patru cu acelasiu nume, sunt tóte invecinate si limitrofe cu Secuimea, 'mi veniá si mie se credu, ca voru fi petrunsu unele cete de secui pana la Ciangaii locuitori in acelea parti si voru fi facutu vreo comedia; numai catu nu pricepeamu, cumu ajunsese la Bacau generalulu Haralambie, care 'si are comand'a si inspectiunea in Olteni'a. Mai apoi se scrise, ca rebellii au intratu pe la Closiani, care nume se da unui plaiu (Bezirk), unui satu si la doue pichete, tóte in districtulu Mehedinti, limitrofu cu comitatulu Hunedórei si cu tienutulu Orsiovei, aprópe de comun'a Bai'a de Arama si chiaru de Mehadi'a. Acuma precepeamu si mai reu comedi'a. Cumu se póte, 'mi diceamu eu, cá

se strabata rebeli séu prin comitatulu Hunedórei locuitu numai de romani si se ésa prin passulu Vulcanu fora scirea nimenui si fora a fi impedecati de nimeni, séu prin Banatu, de-a lungulu acelei provincii, in care nu se afla maghiari pe o distantia celu puçinu de 150 chilometrii, si unde comandantii imperatesci din Temisiór'a privighédia cu neadormire asupr'a miscariloru populatiunei!

Departe de mine, cá cu aceste mici observatiuni topografice se voiescu a desgustá catu de puçinu pe acei compatrioti, cari ceru cá natiunea intréga si guberniulu se fia cu cea mai incordata atentiune la tóte machinatiunile unguriloru, si se fimu incredintiati cu totii, ca acelu poporu nici odata nu se va abate din calea sa si nu se va inpacá cu nici unu modu alu solutiunei in cestiunea orientale, ori-cumu va fi acea regulata la timpulu seu de catra poterile europene. Ori-care va fi acea solutiune, ea nu póte fi pe placulu loru, nici chiaru atunci, candu popórale din Turci'a européna ar' castigá numai atata, catu se prevede in faimós'a nota a comitelui Andrássy de inainte cu doi ani. Ei voru conspirá totu-déun'a contra libertatiei loru. Nu noi dicemu acésta, o dicu diariele cele mai impartiali francese si nemtiesci, ba si unele din cele turcofile. Corespondentii din Vien'a se provóca la trecutulu Ungariei, numera in serie lunga comploturile din dilele lui Tököli si ale lui Franciscu Rákoczy, trecu la complotulu din a. 1736 pre candu erá se aduca in tiéra din Turci'a pe junele Rákoczy, ajungu la terribil'a conspiratiune din a. 1794 numita a lui Martinovits dela capulu conspiratiloru, alu caroru scopu fusese a luá viéti'a monarchului si a dá focu tierei*); venu la conspiratiunea Veselényiana si Kossuthiana din 1834, la cele din 1848, la cea mai cumplita cá tóte din a. 1855, candu erá se se faca asia numit'a Vespera siciliana prin omorirea tuturoru oficiariloru militari si a functionariloru civili din tóta Ungari'a si Transilvani'a intr'o singura nópte**); de aci publicistii ajungu la conspiratiunea din a. 1859 candu cu Magenta si Solferino, la cea din 1866 candu cu Kossuth, Klapka, Teleky, Türr, Bethlen si cu cele 4 milióne de franci; in fine venu la cea din estimpu, despre care sustienu in mani'a tuturoru diarieloru ungeresci, ca aceea erá cunoscuta la toti maghiarii din classele superióre si honoratiore, afara de cei ce se aflá in functiuni de statu. Mai in scurtu, astadi nimeni in Europ'a nu mai crede unguriloru, prin urmare nu noi vomu fi acei gagauti si gogomani, cá se credemu la protestarile loru. Indesiertu se svercolescu diariele maghiare si P. Lloyd, cá si pescii pe uscatu, voindu a devalvá si a reduce la nulla inportantele fapte complinite, adeca implerea Transilvaniei cu arme, cu munitiuni, dinamitu, inrolarea de mai multe mii, inpartire de sume considerabili, denumiri de comandanti etc., ca-ci tóte acestea sunt adeverite in modu authenticu; Europ'a le cunósce, si nu-i mai pasa, ori-ce va mai esi din ulteriórele investigatiuni. Preste acésta deputatulu Helfy in replic'a s'a data ministrului Tisza a declaratu in parlamentu, in audiulu Europei, ca atunci candu guberniulu nu asculta de natiune, acésta este in dreptu a rebellá. Noi nu ne indoimu nimicu, ca de ar' fi facutu romanii a sut'a parte din ceea ce facura numai estimpu maghiarii, ár' fi spendiurati pe nenumerati din ei, éra pe altii 'i ar' fi infundatu in temnitie rele cu sutele. Cumca conspiratorii se prepará de multu si dupa unu planu bine precugetatu, se cunósce si din manoper'a loru de a latí de doi ani incóce faimele cele mai cornurate despre romani, ale amerintiá cu aresturi, a-i denuntiá la curte, in fine a proclamá legea stataria sub preteste de nimicu, pentru ca asia se dobóre cu o lovitura done musce, adeca de un'a parte se abata atentiunea Vienei dela complotulu loru, éra de alt'a se terrorisedie pe romani, cá in casu de a face comand'a militara austriaca apellu la ei, cá in 1704—11 si in 1848, se nu cutedie a se scolá spre aparare si restaurarea linistei publice. — Despre comunitatea complotului ungurescu cu alu poloniloru inca nu se ndoiesce nimeni; probele authentice despre acestu lucru se afla in mani sigure. De altumentrea este bine cunoscuta si pretensiunea poloniloru catra unguri cá, precumu ei ajutasera pe acestia in a. 1848/9 cu generali buni si cu mii de voluntari; asia se 'i ajute si ungurii pe densii a c u m a, candu Russi'a se afla incurcata in bellulu orientale. Membrii fostului comitetu polonu nu facu nici unu secretu din acea pretensiune, si in B.-Pest'a nu in vanu esiste de mai multi ani unu altu comitetu polonu, care tiene adunari si 'si serbéza aniversariile nationali in vederea lumei.

Din Bulgari'a nu v'asiu sci spune nimicu nou preste ceea ce sciti din alte fontani. Acuma inse, candu campani'a de véra se termina si armatele intra in cea de érna, faptele bellice de un'a si de alta parte ar' meritá cu totu dreptulu unu resumatu séu recapitulatiune, unu computu si unu bilantiu, cá se se védia care ce a perdutu si ce a castigatu pana acumu dupa atat'a versare de sange. Veti fi observatu, ca unu austriacu flegmaticu, care nu face in viéti'a s'a altu-ceva, decatu a cití mereu la diarie mai alesu de Vien'a, avù rar'a patientia de a culege din mai multe diarie tóte cifrele de perderi din un'a si de alta parte, si a le compará unele cu altele. Resultatulu fù curiosu si absurdu, ca-ci de ar' fi moritu toti turcii si toti russii, pre cati ii facura morti diariele austro-ungurescí, fia-care conduse de antipathiile loru, si nici odata de iubirea adeverului, atunci in Bulgari'a nu ar' mai fi nici un soldatu russu si nici unu turcu, precumu nici in Asi'a, decatu numai cativa oficiari si dóra servitorii loru. Asia de es. „Neue fr. Presse" si diariele maghiare au omoritu succesive dela Maiu incóce, fora se vrea a 'si observá minciunile, — preste 300 mii de muscali, éra altele au ucisu la 280 mii de turci. Intr'aceea fia pentru astadata de ajunsu cu atat'a, éra bilantiulu 'lu vomu trage in alta corespondentia.

Inca numai un'a. Diariele maghiare batu alarmu pentru unu restaurateur unguru anume Lázár, si pretindu dela guberniu pe sém'a lui bagatel'a de 100 mii de franci. Sciti dv. cine este acelu Lázár? Fostu bucatariu la un'a din famili'a Kemény, rebellu din 1848, fugitu in Asi'a cu Kossuthianii, dupa 1860 bucatariu la repaus. Domnu Alexandru Ioanu I, dupa aceea restaurateur in capitala, faimosu jocatoriu de carti, in care perdù castiguri enorme, ajunsu dupa aceea la sapa de lemnu, asiediatu pe unu timpu in ospellulu din Sinai'a, intorsu éra la Bucuresci, unde inchiriase unu localu elegantu in palatulu dómnei vid. Asanu, in façi'a palatului domnescu, fora cá se póta plati chiri'a, dusu apoi cu russii la Nicopole si la Gorni-Studen, in care timpu esi asupra'i executiunea pentru datorii si urmà inchiderea localului dupa repetite admonitiuni si implinirea tuturoru formeloru legali. Acest'a e Lázár. Déra agitatorii si conspiratorii de professiune sunt surdi façia cu acestea adeveruri, ei cauta tóte pretestele cumu se insiele lumea si se o faca a crede, ca in totu casulu invasiunea in Romani'a este necessaria, pentru cá, cumu dicu ei, se fia aparata viéti'a si averea celoru 250 mii (??) de maghiari, cati ar' fi suferindu cá vai de ei pe pamentulu Romaniei. Indesiertu le spunu chiaru maghiarii locuitori in capitala, in Ploiesci, Pitesci etc., ca loru pana in dilele din urma nici firu de peru nu li s'a clatitu, ca le merge multu mai bine aici decatu in patri'a loru natala, ca a mintitu si minte neincetatu jidovulu Vándori, care deschisese aici gazeta maghiara cu scopu cá se turbure buu'a intielegere dintre romani si maghiari, ca in fine numai dupace se descoperi complotulu in Transilvani'a, prefectur'a politiei voindu a satisface totu-odata d o r i n t i 'a m i n i s t r u l u i T i s z a, ordinà de nou un'a venatóre printre ungurenii vagabundi, trecuti incóce prin vam'a cucului, fora paspórte, ómeni de aceia, cari au asasinatu si spoliatu pe cocón'a veduva Orasc'a si pe fiia s'a, mai deunadi pe schimbatoriulu de bani Zahari'a si antierti pe bietulu Abdullah etc.; din contra lui Lázár in alu carui localu ati potutu audí in totu timpulu vorbindu-se ungurescе, injurandu pe natiunea romanésca si batendu-si jocu de romani si de armat'a Romaniei, nu 'i face si nu 'i a facutu nimeni nimicu, numai se 'si platésca datoriele cele multe. La noi nu se spargu nici ferestrile pentru opiniuni politice, cumu se intempla la maghiari. ☐

*) Martinovits si alti siese insi au fostu decapitati in Ianuariu 1795 la Pest'a.

**) Cinci conspiratori au fostu spendiurati in Transilvani'a.

Societatea academica romana.

Siedinti'a din 25 Augustu 1877.

(Urmare.)

B. M a n u s c r i p t e. Anulu 1876—77 a datu sectiunei manuscripteloru o desvoltare neasteptata. Gratia donatiunei primita de delegatiune cu processulu verbale din 11 Dec. 1876, Societatea posede pretiósele manuscripte ale repos. N. Balcescu. In decursulu revisiunei currente, d. A. Odobescu a mai adausu la thesaurele Societatii, manuscriptele egalemente preciose ale poetiloru Vacaresci.

1. Alaturamu aci inventariulu generale alu tuturoru manuscripteloru, uricelor si autografeloru diverse, cari se afla in possessiunea Societatii pana la 24 Aug. 1877.

2. Lad'a cu chartii donate de d. Ioanu Al. Ghic'a nu s'a cercetatu inca in totulu de comissiunea oranduita pentru acést'a. Totusi din cercetarea inceputa se póte sci, ca dis'a lada cuprinde chartii particulare si politice ale repos. Banu Iordache Filipescu.

3. Este de cea mai mare urgentia facerea unei mobile pentru conservarea manuscripteloru preciόse dobandite de Societate.

C. M u s e u. Societatea possede unu micu inceputu de collectiuni de archeologia, de obiecte mai multu séu mai puçinu istorice, cá cup'a lui Gr. Ghic'a, port-spad'a aceluiasi, apoi cateva sigile séu impremte de sigilie Domnesci, stampe de descoperiri la Ghertin'a s. c. l. — Ar' fi utile, ca tóte aceste obiecte, si impreuna cu ele si diversele urice aretate mai susu, se se asiedie intr'o mobila ad-hoc, asiá cá se fia visibile visitatoriloru siedintieloru Societatii.

D. C o l l e c t i u n e a d e m e d a l i e. Multiamita unei staruintie de numerosi ani a unoru sume importante sacrificate din propri'a s'a avere si a unui studiu, ale caruia nespuse dificultati 'lu-a invinsu numai amorulu de patria, onorabilulu nostru collegu d. Dim. Sturdza a adusu Societatii cea mai pretiósa din collectiunile, ce póte sperá se aiba: collectiunea s'a aprópe unica in lume, de medalie romane. Invetiatulu creatoru alu numismaticei nationale pregatesce catalogulu detaliatu alu medalieloru conservate in lad'a de feru din sal'a siedintieloru Societatii. Nu potemu aci decatu se damu unu resumatu de acestu nepretiuitu thesauru, in care istoricii voru aflá, credemu, deslegari la atate grele intrebari de chronologia si de sirulu domniloru.

Collectiunea cuprinde, afara de dublete, 510 bucati. Aceste se classifica astfeliu:

	auru	argintu	arama	totalu
a)	14	305	59	378
b)	8	87	37	132
	22	392	96	510

Despicandu mai multu sumele totale din tabloulu de mai susu, éta cumu se classifica medaliele acestea:

	auru	argintu	arama	totalu	
a	—	124	16	140	Moldave vechi.
	1	141	5	147	Muntene vechi.
	11	38	34	83	Timpuri noue.
	2	2	4	18	Particulare.
	14	305	59	378	
b	—	60	—	60	Bulgaresci
	—	7	29	36	Sub Caterin'a II.
	8	19	1	27	Transilvare, austriace, ungare, suedeze.
	1	1	7	90	Straini in relatiune cù romani.
	8	77	37	132	

Éta acuma si list'a medalieloru dupa Domnii vechi.

A. D o m n i a i M o l d o v e i.

	argintu	arama	totalu
1. Bogdanu-Dragosiu 1350—1366 .	—	1	1
2. Petru Musiatu	90	4	94
3. Stefanu I	1	—	1
4. Alesandru I	7	4	11
5. Eliasiu si Stefanu	1	—	1
6. Eliasiu	1	1	2
7. Bogdanu	3	—	3
8. Stefanu celu mare	5	—	5
9. Stefanitia	2	—	2
10. Petru Raresiu	1	—	1
11. Stefanu Locusta	2	6	8
12. Al. Lapusnénu	1	—	1
13. Despotu	5	—	5
14. Ivonia	5	—	5
	124	16	160

B. D o m n i i M u n t e n i e i.

	auru	argintu	arama	totalu
1. Radu Negru	—	1	—	1
2. Dan II	—	1	—	1
3. Vladu I	—	60	—	60
4. Mircea I	—	36	—	36
5. Radulu II	—	1	—	1
6. Vladu II Dracu . . .	—	11	—	11
7. Radu III	—	1	—	1
8. Vladu III Tiepesiu . .	—	8	—	8
9. Vladu IV	—	7	—	7
10. Radu IV celu mare . .	—	1	—	1
11. Vladu VI	—	6	—	6
12. Michaiu Vitézul . . .	—	2	—	2
13. Michaiu Radu	—	1	4	5
14. Const. Brancovénu . .	1	4	—	5
15. Const. Hangerliu . . .	—	1	1	2
	1	141	5	147

Guvernele romane dela 1834 incóce sunt representate, precumu urmédia:

	auru	argintu	arama	totalu
1. Michaiu Sturza	—	—	2	2
2. Ales. Ghic'a	1	1	3	5
3. G. Bibescu	—	2	—	2
4. Revolutiunea din 1848 .	—	1	1	2
5. B. Stirbeiu	—	2	—	2
6. Divanul ad hoc	1	3	—	4
7. Caimacami'a Moldovei . .	—	—	1	1
8. Ales. Ioanu I	—	7	6	13
9. Guvernulu prov. din 1866	—	1	1	2
10. Carolu I	9	21	20	50
	11	38	34	83

(Va urmá.)

Noutati diverse.

— (N o u a c o n f i s c a t i u n e d e a r m e.) Dominec'a trecuta s'au adusu la Brasiovu 24 ladi cu cate 50 pusci cari au fostu aflate in padurea dela Poian'a-serata in vecinatatea Oituzului. Afara

de acést'a s'a mai confiscatu la gar'a de aici 1 lada cu carabine, venita din Angli'a. Despre aflarea ladiloru cu arme la Kászony-Imperfalva (cari contienéu 130 revolvere, 98 carabine, 230 sabii si 12,000 patróne) si la strimtórea Uzu aprópe de Tergu-Ocnei marturisescu chiaru diariele maghiare, cari spunu totu-odata ca s'au calcatu casele mai multoru secui din vreo 5 sate spre a culege armele dela densii.

— (Societatea „Inocentiu-Micu-Clainiana“ in Blasiu.) Ni se scrie din Blasiu 14 Octobre: Societatea „Inocentiu-Micu-Clainiana“ a alumniloru seminariali tienendu in 11 a. l. c. siedinti'a constitutória pentru alegerea oficialiloru pre anulu scolasticu 1877/8, si a alesu pre urmatorii membrii de oficialii sei: Ioanu Butnariu, teol. d. a. IV-lea presiedinte; Ioanu Deacu, teol. d. a. IV-lea notariu alu corespondintielou; Dionisiu Aronu, teol. d. a. III-lea casariu; Iuliu Mihali, teologu d. a. II-lea controloru; Ioanu Ghisioiu, teol. d. a. II-lea bibliotecariu; Georgiu Barbatu, teol. d. a. I notariu alu siedintieloru si Romulu Orbeanu, scol. d. a. IV-lea redactoru alu fóiei „Furnic'a.“ Multu stimatiloru domni redactori dela foile: Economulu, Fói'a Scolastica, Revist'a scientifica si Reform'a, „Transilvani'a“, „Convorbiri literarie“, „Perdafulu“, cari au avutu bonetate de a ne gratificá mic'a nóstra societate in anulu scolasticu espiratu cu foile ce edau, li-se aduce cordiala multiumire, rogandu-i totu-odata a fi si de aci in colo totu asia de generosi façia de mic'a nóstra societate. Primiti dle Redactoru s. c. l. Ioanu Butnariu presied. soc. Ioan Deacu not. coresp.

— (Societatea de lectura a junimei studióse din gimnasiulu superioru de Beiusiu.) Ni se scrie din Beiusiu 14 Octobre: Sambata in 15 Sept. la 3 óre p. m. 'si incepù societatea de lectura a junimei studióse, din gimn. sup. de Beiusiu activitatea s'a pentru anulu 1877/8. Presiedintele societatii reverend. d. Petru Mihutiu direct. gimn. deschiedieudu siedinti'a, sub controlarea dsale, s'a constituitu si organisatu societatea dupa cumu urmédia: De conducatoriu alu societatii se alese cu aclamatiune, clarit. s'a d. Iuliu Pappalvay prof. gimn. Societatea alese apoi urmatorii oficiali: pe Basiliu Dumbrava, de not. cor.; Ioane Albu, not. sied., ambii studenti de clas'a VIII, Iuliu Nistoru, cassieru; Patriciu Popu, bibliotecariu; Ioane Evutianu v.-bibliot., studenti de cl. VII. Despre ce amu onóre a ve insciintiá, rogandu-ve in numele intregei societati se binevoiti a publicá aceste ordurele cá si in anii trecuti. Primiti dle Redactoru s. c. l. Basiliu Dumbrava not. cor.

(O legenda din resbelulu actualu.) Pe malurile Moldovei, nu departe de monastirea . . . trecatorulu este opritu de vócea duice, dér' trista si obosita, a unei frumóse copile; bocitele ei turbura linistea noptieloru si face se resune luncile de jale, ca-ci de doue luni si mai bine astépta intórcerea dela óste a dragului ei Nica, di doue luni si mai bine cu ochii nemiscati de pe valurile apei de cu séra pana in diua plange si chiama cantandu:

Vino scumpulu meu tesauru, vino dragulu meu odoru,
Aerulu, ap'a Moldovei alinéza ori-ce doru!
Ai uitatu pe-a ta vecina ce in diori se desteptá,
Ai uitatu cumu ea suspina dup'acel'a ce'i cantá.
Las' campi'a sangerata, loculu tristu si durerosu,
Lenga anima-mi sdrobita vei renasce junu, voiosu.

O carte cernita au venitu in satu. Marior'a au cetit'o si de atuncea au disparutu; parintii ne gasind'o pintre maicele dela Razboeni s'au totu dusu in josulu apei; ér' despre Nica serbandu ultim'a di a santului Alesandru la Grivitz'a, legend'a dice:

Dorobantii for' de popa,
In tacere lacrimandu,
Unu cadavru ducu la grópa,
Care-i inca sangerandu. („Stéu'a Rom.“)

Ajutoria pentru raniti.

Orade'a-mare, 12 Octobre st. n.

Onorata Redactiune! Ve rogu se aveti bunetate a publicá aceste ofrande in stimat'a d-vóstra foia. Cu tóta stím'a onoratoria Veturi'a Romanu.

Ofrande pentru soldatii romani raniti in resbellulu cu turcii in anulu 1877:

Veturi'a Romanu 50 fl., Nicolau Vulcanu 5 fl., Iosifu Vulcanu 1 fl., Teodoru Filipu 1 fl., Iuliu Papfalvai 1 fl., Vasilie Catoca 1 fl., V. Potcasiu 1 fl., George Iuhasz 1 fl., Gavrilu Popdanu 1 fl., Nic. Pallade 5 fl., Teod. Rossiu 2 fl., Papu 1 fl., Georg Marchisiu 1 fl., Paul Papu 1 fl., Gavrilu Lungu 1 fl., P. M. 1 fl., Unu chrestinu 1 fl., Cineva 1 fl., Corneliu Diaconovici 2 fl., Ios. Bozinteanu 1 fl., Ioanu Selagianu 40 cr., Simeonu Desseanu 5 fl., Cineva 1 fl., Georg Farcasiu 5 fl., Cineva 1 fl., N. N. 40 cr., Cineva 1 fl., G. Orosu 1 fl., N. N. 1 fl., Cineva 1 fl., Cineva 1 fl., N. N. si N. N. 40 cr., Cineva 1 fl., Margineanu 50 cr., N. N. 40 cr., N. N. 1 fl., Cineva 1 fl., Cineva 1 fl., Cineva 1 fl., N. 50 cr., Elen'a Horsia 5 fl., An'a Horsia 1 fl., Pocelu 2 fl., P. V. 2 fl., N. N. 20 fl., Unu preotu 2 fl., Unu romanu 5 fl., veduv'a Ecatarin'a Rezeiu 5 fl., Iosifu Erdeli 5 fl., Iosifu Romanu 2 galbeni. Sum'a 150 fl. 60 cr. v. a. Adeca: un'a suta cincidieci fiorini 60 cr. v. a. si doi galbini in natura.

Din sum'a de 150 fl. 60 cr. incursa in bancnote austriace s'au cumperatu 26 #, dela Ios. Romanu 2 #. Sum'a 28 #, adeca: Doudieci si optu galbini imperiali austriaci.

Datu in Orade'a-mare 30 Sept. 1877.

Collectanta: Veturi'a Romanu in Oradea-mare.

Copi'a. Nr. 513 recepissei.

SOCIETATEA „CRUCEI ROSIE“ din ROMANI'A.

Subscriere pentru ajutoriulu ranitiloru. Dómn'a Leontin'a Romanu din Bud'a-Pest'a. Lei un'a suta diece (110). — Se certifica de noi priimirea sumei aretate mai susu. — Anulu 1877, lun'a Augustu 23.

Tacŭ Dimitrescu,
cassariulu eforiei spitaleloru civile Bucurosci.

List'a contribuentiloru: Dómn'a N. N. 15 fl., Em'a Serbu 5 fl., Aureli'a Vulcanu 5 fl., Fanni Puscariu 15 fl., dn. Dr. Demetriu Nedelcu 5 fl., dn'a Leontin'a Romanu 17 lei 75 bani. Cu totulu (reducandu-se in lei) sum'a 110, adeca: un'a suta diece lei noui. — Dela dn'a Leontin'a Romanu 1 pachetu de scama, 80 compresse, 32 bandagie si 42 triangule.

Nr. 10/E. 1877. 1—1

CONCURSU.

La scól'a comunale din Ariusdu (Erosd), de venindu vacantu postulu de invetiatoriu ajutatoriu romanu cu salariulu de 200 fl. v. a., care se va plati in rate lunarie, se deschide concursu pentru ocuparea lui.

Doritorii de a concurge la acestu postu, se'si dè petitiunea, inzestrata cu documente despre harnicia loru si despre deplin'a cunoscintia a limbei maghiare la subscrisulu presiedinte alu comitetului scolariu pana in **1 Novembre a. c.** cu atatu mai neamanatu, ca-ci concursurile sosite mai tardiu nu se voru luá in consideratiune.

Ariusdu (post'a ultima Botfalu).

Imecs Ernö m. p.,
presiedintele comitetului scolariu.

Publicatiune.

Prin actulu de concessiune alu inaltului ministeriu de comunicatiune si lucrari publice dd-to Budapest'a 7 Septembre 1877 Nr. 14012/877 s'a datu comunei orasiului Brasiovu invoirea, cá spre scopulu de a portá (acoperi) spesele impreunate cu pardosirea strateloru, sustienerea in stare buna a pardoselei si a strateloru din suburbia, se iè vama pentru pardoséla in 6 ani de dile.

Dreptu taxa de vama se voru luá la barierele de vama, ce sunt a se introduce la intrarile in orasiu, sumele urmatórie:

1. Pentru fiacare vita tragatória, inhamata la unu caru de povara ori de carausia bine incarcatu . . . . . 3 cr.

2. Pentru fia-care vita tragatória inhamata la unu caru de povara greu inse neincarcatu . . . . . . 2 cr.

3. Pentru fia-care vita tragatória inhamata la unu caru de altu óre-care soiu . $1^1/_2$ cr.

4. Pentru boi, cai, tauri, vaci, bivoli, magari, catari manati liberi, pentru fia-care capu . . . . 1 cr.

5. Pentru fia-care vitielu, manzu, óia, capra, mielu séu porcu . . . . $^1/_2$ cr.

De platirea taxei de vama sunt scutiti:

a) Locuitorii cetatii si suburbieloru Brasiovului cu privire la ecuipagele, cai si alte vite ale loru proprie.
b) Ecuipagele curtii c. r. si ale archiduciloru c. r.
c) Caii militiei c. r. si ai honvedimei r. u.
d) Ecuipagele postei r. u.
e) Trasurile, care pórta ori-ce-feliu de avere a statului si materialu pentru cladirile statului.
f) Ecuipagele cari transportá prisonieri si fugari, si ecuipagele pompieriloru.

Tóte celelalte ecuipage, trasuri, vite sunt supuse taxei de vama la trecerea barierei de vama cu ocasiunea intrarii in orasiu.

Din contra la esirea din orasiu nu se platesce vam'a pentru pardoséla.

Trasurile si vitele supuse la vama sunt avisate se tréca pe la barierele de vama asiediate la cele 3 capete ale orasiului si adeca:

a) La capulu Brasiovechiului, la Bartolomeiu.
b) La capulu Blumarii la podulu de pétra.
c) La capulu Blumarii mici la spalatori'a de lana a lui Schmidt si se platésca vama.

In dile de tergu de septemana si de anu se voru asiediá afara de acésta 3 expusaturi de vama, la intrarile in orasiu, la mór'a de chartia, la morile de macinatu din uliti'a din dosu in Brasiovechiu si in Curmatura, si trasuriloru si viteloru supuse la vama le este in aceste dile concésa intrarea in orasiu pe aici, cá si pe la barierele susu amintite.

Cine se va trage dela platirea taxei de vama, ocolindu barierele vamale ori navalindu prin ele, comite prevaricatiune si cade intr'o pedépsa in favorulu fondului seraciloru orasiului de 5 pana la 10 ori mai mare cá tax'a respectiva, care se va esecutá prin capetani'a orasiului.

Incassarea vamii pentru pardoséla se va exarendá din partea comunei orasiului, si arendatoriulu dimpreuna cu organele sale este indreptatitu a opri ori ce trasura va trece in raionulu de vama alu orasiului pe la ori-care intrare in cetate si suburbii si a nu lasá se intre in orasiu, pana nu va fi platitu tax'a de vama cuviintiósa.

Certuri escate pentru platirea vamii sunt a se aretá indata la capitani'a orasiului si se voru decide de catra acést'a in instantia I extr'a dominiumu. Pentru fia-care plata de vama singulara va dá arendatoriulu la man'a platitoriului o boleta carea va servi dreptu cuitantia.

In fine arendatoriulu este opritu a controlá a dóu'a óra si a incomodá partitele in laintrulu barierei, fora numai la casuri de prevaricatiune invederata.

Aceste orendueli despre incassarea vamei pentru pardoséla in orasiulu Brasiovu se aducu la cunoscintia publica cu acelu adausu, ca incassarea se va incepe in 15 Octobre 1877, si ca ori cui, simtienduse impovoratu prin aceste orendueli, ei stà liberu recursulu in contra loru extra dominiumu pana in 15 dile dela ivirea acestei publicatiuni in „Budapesti Közlöny“.

Brasiovu, 20 Augustu 1877.

3—3 **Magistratulu cetatii.**

Pretiurile piatiei
in 19 Octobre 1877.

	Hectolitre.	fl. cr.		fl. cr.
Granu	fruntea	9.20	Mazorea	7.—
	midiulocu	8.60	Lintea	9.—
	de diosu	7.80	Fasolea	7.—
Mestecatu		7.15	Cartofi	1.20
Secara	frumósa	5.70	Sementia de inu	—.—
	de midiulocu	5.60	1 Chilo.	fl. cr.
Ordiulu	frumosu	5.10	Carne de vita	—.32
	de midiulocu	4.60	„ de rimatoriu	—.48
Ovesulu	frumosu	3.—	„ de berbece	—.20
	de midiulocu	2.90	100 Chile.	fl. cr.
Porumbulu		4.60	Seu de vita prospetu	42.—
Meiu		6.—	„ „ „ topitu	—.—
Hrisca		—.—		

Cursulu la burs'a de Vien'a
din 19 Octobre st. n. 1877.

5% Rent'a charthia (Metalliques)	64.10	Oblig. rurali ungare	77.—
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu)	66.70	„ „ Banat-Timis.	75.—
Losurile din 1860	110.—	„ „ transilvane	74.50
Actiunile bancei nation.	833.—	„ „ croato-slav.	85.50
„ instit. de creditu	211.—	Argintulu in marfuri	104.75
Londr'a, 3 luni	118.65	Galbini imperatesci	5.68
		Napoleond'ori	$9.50^1/_2$
		Marci 100 imp. germ.	58.55

Redactoru respundietoriu si editoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui
IOANE GÖTT si fiu HENRICU.